

Basis sessie

Leerplantoelichting Maatschappelijke oriëntatie

Inhoud

- Situering
 - Waarom een vak Maatschappelijke oriëntatie?
 - Plaats in lessentabel
 - Beginsituatie
- Pedagogisch – didactische duiding
 - Vormingscomponenten, wegwijzers, krachtlijnen
 - Opbouw
 - Aandachtspunten
- Leerplandoelen
- Voorbeelden

Situering

Waarom een vak Maatschappelijke oriëntatie

Plaats in lessentabel

Beginsituatie

Waarom kiezen voor een vak Maatschappelijke oriëntatie?

- We willen leerlingen vormen als kritische burgers van morgen rekening houdend met het pedagogisch project van de school.
- Wie zijn de leerlingen?
 - 7de leerjaren gericht op instroom arbeidsmarkt na OK 3;
 - 7de leerjaar HO.
- Hoe speelt het leerplan in op de verschillende doelgroepen?
 - generieke doelen
 - wenken extra

Doel van een vak Maatschappelijke oriëntatie?

- We leven in een complexe wereld waarin we overspoeld worden door allerhande berichtgeving en nieuws.
 - Doelen:
 - Leerlingen wapenen om kritisch met het nieuws om te gaan;
 - Leerlingen leren dat je actuele, maatschappelijke casussen vanuit meerdere brillen kan benaderen wat je oordeel over een casus verrijkt.
-

Doel van een vak Maatschappelijke oriëntatie?

- We hoeven de uitdagingen in de samenleving niet zomaar te ondergaan, we hebben mogelijkheden om te participeren en iets te veranderen.
 - **Doel:**
 - Leerlingen leren hoe ze kunnen participeren;
 - Dialogeren over uitdagingen om inzicht te krijgen in en respect voor de verschillende perspectieven die mensen innemen.
 - Reflectie over het eigen engagement.

Plaats in lessentabel

- Complementair leerplan
 - Tijd: 1 lesuur
 - Samenhang met andere leerplannen:
 - Communicatie en interactie
 - Ondernemerschap
 - ...
-

Beginsituatie

- De leerplandoelen bouwen verder op
 - **Graadoverstijgende doelen van het GFL:**
 - Een eigen standpunt verwoorden over maatschappelijke thema's vanuit aangereikte informatie (I-II-III GFL LPD 7)
 - Geïnformeerd en beargumenteerd dialogeren over maatschappelijke thema's (I-II-III-GFL LPD 8);
 - Reflecteren over hun engagement op school en in de samenleving (I-II-III-GFL LPD 9+)
 - **Mavo (A):**
 - Reflecteren over de betekenis, principes, werking en eigen verantwoordelijkheid binnen de democratische rechtsstaat (III-Mavo-a LPD 5)
-

Pedagogisch-didactische duiding

Vormingscirkel

Krachtlijnen

Opbouw

Aandachtspunten

Vormingscirkel

Vormingscomponenten

- Sociale vorming
- Maatschappelijke vorming

Wegwijzers

- Gastvrijheid
- Uniciteit in verbondenheid
- Verbondenheid

Leerplan Maatschappelijke oriëntatie

Krachtlijnen

- 1 Reflecteren en in dialoog gaan over actuele thema's en ontwikkelingen in de samenleving.
 - 2 Reflecteren over hoe je als geïnspireerd burger kan meebouwen aan een rechtvaardige en gastvrije samenleving.
-

- Inleiding
- Situering
- Pedagogisch – didactische duiding
- Leerplandoelen
 - Actualiteit
 - Participeren aan de samenleving
- Basisuitrusting
- Glossarium

Aandachtspunten

- Instroom:
 - voorkennis leerlingen varieert;
 - belang van beginsituatieanalyse.
 - Actualiteit
 - uitnodigen tot volgen van actualiteit als kritische burger?
 - Wenken extra
 - kennis verdiepen + eigenheid van bepaald wetenschapsdomein verkennen;
 - inspiratie om op actieve wijze LPD realiseren (project, actie) – afhankelijk van tijd, dus keuzes maken is belangrijk.
-

Leerplandoelen

Actualiteit

Participeren aan een diverse samenleving

Actualiteit

- LPD 1: De leerlingen illustreren de impact van nieuws op zichzelf en de samenleving.
 - Wat is nieuws?
 - Soorten berichtgeving
 - Functies van nieuws
 - Nieuwswaarde van berichtgeving
 - Invloed van nieuws op zichzelf en de samenleving?
 - Hoe beïnvloeden influencers of sociale media mijn leven?
 - Rol van algoritmes, AI en fake news?
 - Socio-culturele, economische of politieke effecten van berichtgeving op de samenleving?
 - Extra: sociologische benadering (rol van de media)
 - concepten zoals socialisatie, mediatisering, framing, objectiviteit versus bias ...

Actualiteit

- LPD 2 De leerlingen beoordelen kritisch aan de hand van criteria berichtgeving over een actuele gebeurtenis vanuit verschillende mediakanalen.
 - Berichtgeving vanuit verschillende mediakanalen vergelijken op basis van (aangereikte) criteria;
 - Verschillen en gelijkenissen tussen berichtgeving in binnen- en buitenland?
- Extra:
 - concepten medialandschap, mediaconcentratie, rol van een redactie of rol en taken van een journalist?
 - zelf nieuws vergaren en maken: vanuit koppeling met ander LPD of ander vak?

Actualiteit

- LPD 3 De leerlingen beoordelen en beargumenteren geïnformeerd een actuele casus uit een maatschappelijk domein.
 - Minimaal 1 casus uit minimaal 1 maatschappelijk domein;
 - Inspiratie:
 - Actualiteit (LPD 1, 2 en 3 in samenhang);
 - Profiel van de studierichting
 - Interesse van de leerlingen
 - Geïnformeerd:
 - Inzichten of bronnen (aanreiken)
 - over aard, omvang, ontstaansgeschiedenis van casus;
 - situeren in tijd en ruimte;
 - situeren in maatschappelijk domein.
 - Werkvormen hanteren om een eigen oordeel of mening te vormen en te leren argumenteren.
 - Extra:
 - Focus op wisselwerking tussen maatschappelijke domeinen;
 - Casus benaderen vanuit de eigenheid van een wetenschapsdomein.
 - Leerlingen een informatiecampagne laten uitwerken voor een bepaalde doelgroep (in samenhang met andere LPD).

Participeren aan een diverse samenleving

- LPD 4 De leerlingen onderzoeken hoe ze als burger aan de samenleving kunnen participeren.
 - **Verschillende vormen van participatie?**
 - **Vanuit onderzoeksvraag of naar aanleiding van thema:**
 - mogelijkheden tot participatie binnen een specifiek maatschappelijk domein?
 - **Extra:**
 - Kans tot binnenbrengen van inzichten en perspectieven vanuit bepaalde wetenschapsgebieden: geschiedenis, recht, politieke wetenschappen ...
 - Je kan hen zelf een initiatief laten opzetten in functie van een sociaal project of in samenwerking met de leerlingenraad of een activiteit die kadert in pedagogisch project van de school.

Participeren aan een diverse samenleving

- LPD 5 De leerlingen gaan in dialoog over uitdagingen voor het samenleven in een diverse samenleving.
 - Aanleiding: thema of berichtgeving vanuit LPD 2 of 3.
 - Dialogeren: sociale en communicatieve vaardigheden
 - Extra: via fasen van probleemoplossend denken kan je hen 'oplossingen' voor maatschappelijke uitdagingen laten uitwerken en over hun beslissing in dialoog laten gaan.
-

Participeren aan een diverse samenleving

- LPD 6 De leerlingen reflecteren over de wijze waarop zij zich inzetten voor een rechtvaardige, genereuze of duurzame samenleving.
 - Leerlingen reflecteren over hun persoonlijke ervaringen tijdens hun vrije tijd, tijdens werkplekieren ...
 - Ook de realisatie van andere LPD kan een aanleiding vormen, bv. wanneer ze actief aan de slag gaan bij een LPD:
 - Reflectievragen: hoe heb ik me ingezet, wat heeft mijn inzet betekend voor anderen, wat heb ik geleerd, wat zou ik een volgende keer anders aanpakken..?

Aanpak

- Welke opdracht krijgt de vakgroep/leraar om het leerplan te realiseren?
 - Pedagogische visie op het vak
 - Profiel van de leraar
 - Tijd
- Wie is de vakgroep?
 - belang van leerlijn;
 - dwarsverbanden tussen algemene vorming en specifieke vorming.
- Pedagogisch-didactische aanpak?
 - thematisch
 - volgens rubrieken leerplan

Voorbeeld: een thematische aanpak

- Keuze:
 - Je kiest om doelen geclusterd te realiseren;
 - Je kiest enkel doelen uit dit leerplan of je werkt samen met andere vakken;
 - Je zet doelen in de focus en eventueel komen andere LPD gedeeltelijk aan bod.
 - Je maakt een keuze voor een thema.
- Aandachtspunt bij thematisch werken:
 - Is er aandacht voor leren in samenhang?
 - Komen doorheen de thema's alle doelen evenwichtig aan bod?
 - Zijn doorheen de thema's alle doelen met voldoende diepgang gerealiseerd?
 - Kies je ervoor om bepaalde doelen toch 'losstaand' te realiseren, bv. vanuit de keuze om de actualiteit te volgen doorheen het jaar?

Voorbeeld: een thematische aanpak

- Voorbeeld: Wonen en (werken)
 - **LPD 3, 4 en 6** in focus, andere LPD komen aan bod.
 - Lesfiches: leerplanpagina
- Voorbeeld: inspiratiefiche (LPD 3 en 4): politiek-juridisch domein
 - Mogelijkheid om andere LPD te betrekken, bv. LPD 1 en 5, en te komen tot een thema.

Voorbeeld

- Je kan ervoor kiezen om de LPD uit de rubriek participeren te koppelen aan het uitwerken van of meewerken met een initiatief vanuit het pedagogisch project van de school:
 - bv. actie leerlingenraad, community service learning, activiteiten pastoraal op school ...
- Werken rond actualiteit
- ...

Voorbeeld

- Werken rond actualiteit
- ...

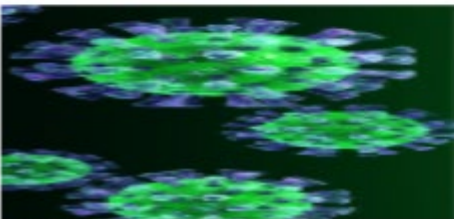
MERS-CoV

Consult a health worker if you have fever (38 °C or higher), cough or difficulty breathing. Inform them of your recent travel history

Wash your hands regularly with soap and water and maintain good personal hygiene

Opdracht:

Bekijk bovenstaande afbeeldingen.

Noteer het verband tussen deze 3 afbeeldingen:

	Wat zie ik allemaal?
	Wat denk ik allemaal?
	Wat besluit ik?

ACTUA

- **KLAAR** - <https://www.vrt.be/nl/vrt-in-de-klas/middelbaar-onderwijs/klaar/>

[KLAAR](https://www.vrt.be/nl/vrt-in-de-klas/middelbaar-onderwijs/klaar/) is een onlineformat voor leerlingen van het secundair onderwijs, waarin gastvrouw Louise Hoedt duiding geeft bij de actualiteit. De thema's die er aan bod komen sluiten nauw aan bij de leefwereld van jongeren, maar ook de hete hangijzers uit het wereldnieuws worden er onder de loep genomen. Van brexit tot sexting: KLAAR gaat er, vaak samen met experts, mee aan de slag. En dat helemaal op maat van de leerlingen.

- **NEDBOX** - <https://www.nedbox.be/>

NedBox is een website om Nederlands te oefenen. Dat kun je hier op een leuke manier doen, via tv-fragmenten en krantenartikels. NedBox is een samenwerking tussen verschillende organisaties, met de KU Leuven als promotor. Het Europees Integratiefonds en de Vlaamse overheid ondersteunen het project.

ACTUA

➤ **NIEUWS IN DE KLAS** - <https://www.nieuwsindeklas.be/wat-is-nieuws-in-de-klas/>

Nieuws in de klas is een initiatief van Mediawijs, Vlaamse Nieuwsmedia, We Media, Media.21, VRT NWS en meemoo met de steun van de Vlaamse Overheid.

*Een week lang een gratis papieren/digitaal **nieuwspakket** in de klas. Een nieuwspakket bestaat uit 21 kranten per dag (19 op maandag) en 2 magazines op woensdag en een login voor de digitale kranten en magazines.*

Het hele jaar door online [themadossiers van Media.21](#)

Het hele jaar door beeldmateriaal via [Het Archief voor Onderwijs](#) met o.a. [KLAAR](#) van VRT en andere nieuwsitems.

[lesmateriaal](#)

Met andere woorden: een tornado aan nieuws, maar dan netjes gebundeld in één pakket. Tot op de drempel van je klaslokaal.

- Pakket voor de eerste graad: https://assets.mediawijs.be/2023-11/nik_nieuwsmakers_handleiding_a4_nl_lr_pages.pdf
- Pakket voor de tweede graad: https://assets.mediawijs.be/2023-11/NIK_Feitencheckers_handleiding_A4_LR_pages.pdf
- Pakket voor de derde graad: https://assets.mediawijs.be/2023-11/nik_opiniemakers_handleiding_a4_nl_lr_pages.pdf

- Nieuws in de Klas »
Zoekresultaten »
betrouwbaarheid bronnen

HOME » AAN DE SLAG MET NIEUWS IN DE KLAS » LESMATERIAAL » LESFICHE: BETROUWBAARHEID

Lesfiche: Betrouwbaarheid

Journalisten en ook de organisaties waarvoor ze werken, vinden het heel belangrijk om mensen goed en nauwkeurig te informeren. Ze gebruiken in hun berichtgeving informatie van derden. Om na te gaan of deze informatie klopt, vergelijken ze verschillende bronnen zoals getuigen, rapporten, experts,... Toch zijn er veel mensen twijfelen aan de nieuwsberichten die ze lezen en horen. Ze vragen zich af of nieuws nog wel betrouwbaar is nu het zo snel en overal beschikbaar is. Iedereen kan informatie ontvangen en verzenden. Daardoor weet je niet altijd wie de schrijver is, feiten en meningen worden door elkaar gehaald en veel informatie is eenzijdig.

Zijn sommige bronnen betrouwbaarder dan andere? Zijn er nieuwsbronnen die je beter vermijdt wanneer je objectieve informatie wil? Welke bronnen zijn volgens de leerlingen betrouwbaar en welke niet? En hoe ga je nu precies na wat betrouwbaar is en wat niet?

Inhoud lesfiche

- Achtergrondinformatie
- Methodiek

> [Download de lesfiche voor lager onderwijs.](#)

> [Download de lesfiche voor secundair onderwijs.](#)

Voorbeeld Lager onderwijs

Voorbeeld secundair onderwijs

ACTUA

➤ WABLIEFT KRANT <https://wablief.be/nl>

Schoolpakket: Je leerlingen of cursisten zet je eenvoudig aan het werk met het Schoolpakket van Wablief. Je krijgt als school:

- elke week kant-en-klaar [lesmateriaal](#) bij enkele artikels,
- onbeperkte toegang tot de online krant voor je school,
- papieren en digitale versie (pdf) van Wablief en Wablief Start,
- 10% korting op de boeken van Wablief.
- Een handleiding voor lesgevers:
[https://www.wablief.be/sites/default/files/2019-08/handleidingkrant_2015%20\(1\)_0.pdf](https://www.wablief.be/sites/default/files/2019-08/handleidingkrant_2015%20(1)_0.pdf)

PRO website – voor de onderwijsprofessional

**Aanmelden voor de leerplannieuwsbrief
Maatschappelijke Oriëntatie?**

home > didactiek en leerplannen - so

Didactiek en leerplannen - So

SO

Vakken en leerplannen →

Modernisering so →

Pedagogisch-didactische
thema's →

Handelingsplanmatig
werken →

Lessentabellen →

Nieuwsbrief

Nieuws over dit kanaal ontvangen
in je algemene nieuwsbrief.

nee ☒ ja

[Beheer je nieuwsbrieven](#)

INSCHRIJVEN

- ☒ Ik wil op de hoogte blijven via nieuwsbrieven
- ☐ Ik wil de wekelijkse **algemene nieuwsbrief** ontvangen
- ☒ Ik wil de maandelijkse **leerplannennieuwsbrief** ontvangen (secundair onderwijs)
- ☐ Ik wil geen enkele nieuwsbrief ontvangen

Je ontvangt de nieuwsbrief op **wendy.vancluysen@katholiekonderwijs.vlaanderen**. **Pas aan** bij professionele contactgegevens.

MAANDELIJKE LEERPLANNENNIEUWSBRIEF

BEPAAAL REGIO

☒ Antwerpen	☒ Mechelen-Brussel
☒ Limburg	☒ Oost-Vlaanderen
☒ West-Vlaanderen	

BEPAAAL LEERPLANNEN

Voor welke leerplannen wil je nieuws ontvangen?

☒ Aardrijkskunde - 2de graad - D-finaliteit	☒ Aardrijkskunde - 2de graad - D/A-finaliteit

1ste, 2de en 3de graad**3de graad (oude structuur)**

via leerplannaam

via vak of groepering

via studierichting of basisoptie

mijn bewaarde selecties

☐ Logistiek assistent in de zorg OV3☐ Logistiek assistent magazijn - 7de leerjaar☒ Maatschappelijke oriëntatie - 7de leerjaar☒ Maatschappelijke vorming - 2de graad - A-finaliteit 2de gr. Fin. A ?☒ Maatschappelijke vorming - 3de graad - A-finaliteit 3de gr. Fin. A ?☒ Maatschappelijke vorming 1ste graad - B-stroom 1ste gr. A & B-stroom ?☐ Maatschappelijke, economische en artistieke vorming - 2de graad - D-finaliteit☐ Maatschappelijke, economische en artistieke vorming - 2de graad - D/A-finaliteit

Ook **interessant** voor jou

- Hou je nieuwsbrief in de gaten!
 - Nascholing gepland, zorg dat je erbij bent!

Bekijk ons volledig [professionaliseringsaanbod](#)